

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBOS
(kodas 900151049)
2020-2022 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I. SKYRIUS
MISIJA

Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos misija - saugoti veiksmingą konkurenciją dėl vartotojų gerovės

(1) Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta konkurencijos laisvės, kaip valstybės vertybės, apsauga - „Įstatymas draudžia monopolizuoti gamybą ir rinką, saugo sąžiningos konkurencijos laisvę“ (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 4 dalis).

(2) Sąžiningos konkurencijos apsauga yra pagrindinis būdas užtikrinti asmens ir visuomenės interesų darną reguliuojant ūkinę veiklą, sukurti ūkio, kaip sistemos, savireguliaciją, skatinančią optimaliai paskirstyti ekonominius išteklius, veiksmingai juos panaudoti, didinti ekonominį augimą ir kelti vartotojų gerovę.

(3) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba yra savarankiška valstybės įstaiga, atskaitinga Lietuvos Respublikos Seimui, vykdanči valstybinę konkurencijos politiką ir prižiūrinti, kaip laikomasi įstatymų, kurių priežiūra pavesta Konkurencijos tarybai, reikalavimų. Konkurencijos tarybos teisinė autonomija, įtvirtinta Konkurencijos įstatyme, garantuoja priimamų sprendimų bešališkumą.

(4) Konkurencijos tarybos misija yra saugoti veiksmingą konkurenciją dėl vartotojų gerovės, ir tai ji daro vykdydama savo funkcijas — įgyvendindama Lietuvos konkurencijos politiką bei prižiūrėdama kaip Lietuvos rinkos dalyviai ir viešojo administravimo subjektai laikosi jos kompetencijai priskirtų įstatymų reikalavimų.

(5) Siekdama šios misijos ir pagrindinio tikslo įgyvendinimo, Konkurencijos taryba kontroliuoja kaip laikomasi Konkurencijos įstatymo, vykdo valstybinę konkurencijos politiką, taip pat yra įgaliota taikyti ES konkurencijos taisykles, kurių laikymosi priežiūra pagal ES konkurencinę teisę yra pavesta nacionalinėms konkurencijos institucijoms. Konkurencijos taryba taip pat koordinuoja Valstybės pagalbos klausimus, Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymas, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymas. Konkurencijos taryba, vykdydama jai įstatymu nustatytas funkcijas vadovaujasi Veiklos prioritetu, kuris sudaro galimybes naudoti Konkurencijos tarybos išteklius taip, kad būtų kiek įmanoma geriau prisidedama prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir teikiama kuo didesnė nauda vartotojams. Spręsdama, ar konkretus tyrimas atitinka Veiklos prioritetą, Konkurencijos taryba vadovaujasi įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, strateginės reikšmės ir racionalaus išteklių naudojimo principais.

II. SKYRIUS
VEIKLOS PRIORITETAU

(6) Konstitucinė sąžiningos konkurencijos apsaugos garantija įpareigoja valstybės valdžios, savivaldybių institucijas teisinėmis priemonėmis užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę. Tokios priemonės – tai ūkio subjektų susitarimų, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, draudimas, piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi draudimas, rinkos koncentracijos kontrolė bei atitinkami koncentracijos draudimai, nesąžiningos konkurencijos draudimas, įstatymuose nustatytų sąžiningos konkurencijos apsaugos taisyklių laikymosi kontrolė, atsakomybė už jų pažeidimus.

Konkurencijos tarybos svarbiausi veiklos prioritetai 2020 m. nustatomi šie:

(7) Vykdyti Konkurencijos tarybos kompetencijai priskirtų įstatymų laikymosi priežiūrą, ypatingą dėmesį skiriant galimiems konkurencijos ribojimams.

(8) Stiprinti ryšius su žiniasklaida nacionaliniu ir tarptautiniu mastu, plėtoti dialogą su žiniasklaida, akademinė bendruomene, verslu, viešojo administravimo subjektais ir visuomene.

(9) Tęsti tarpinstitucinį bendradarbiavimą su Viešųjų pirkimų tarnyba ir Specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybės kontrole teikiant tarpusavio ekspertinę pagalbą bei dalijantis reikšminga informacija tyrimuose dėl korupcijos, viešųjų pirkimų pažeidimų ir konkurenciją ribojančių susitarimų viešuosiuose pirkimuose.

(10) Dalyvauti svarstant Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria siekiama valstybių narių konkurencijos institucijoms suteikti įgaliojimus, kad jos būtų veiksmingesnės vykdymo užtikrinimo institucijos ir užtikrintų tinkamą vidaus rinkos veikimą.

(11) Viešinti Konkurencijos tarybos prevenciniais tikslais atliktų stebėsenų rezultatus dėl galimų Konkurencijos įstatymo.

(12) Tobulinti Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (de minimis) pagalbos registrą.

III. SKYRIUS

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS

(13) Strateginis tikslas – siekti, kad Konkurencijos tarybos veikla duotų kuo didesnę naudą vartotojams, stiprinti švietimą konkurencijos srityje ir didinti Konkurencijos tarybos veiklos efektyvumą.

(14) Programa – valstybinės konkurencijos politikos įgyvendinimas užtikrinant ūkio subjektų ir vartotojų apsaugą nuo konkurenciją ribojančių ir/ar vartotojų interesus pažeidžiančių veiksmų. Konkurencijos taryba ekonominės naudos, teikiamos vartotojams, ir Konkurencijos tarybos metinio biudžeto santykį nusistatė kaip vieną iš savo strateginio tikslo įgyvendinimo vertinimo kriterijų. Konkurencijos taryba siekia, kad jos veiklos efektyvumas būtų grindžiamas ne paskirtų baudų dydžiu, bet profesionalių tyrimų ir tų tyrimų atnešta nauda vartotojui, kuri neišvengiamai priklauso ir nuo nuoseklaus prevencinio darbo konkurencijos principų sklaidos srityje.

(15) Stiprindama konkurencijos kultūrą visuomenėje Konkurencijos taryba vykdo įvairiapusę veiklą.

(16) Konkurencijos taryba, siekdama plėtoti dialogą su viešojo administravimo institucijomis, verslo bei akademinė bendruomenė, nuolat rengia įvairias konferencijas, mokymus bei seminarus. Pavyzdžiui, 2018 metais baigė net dvejus metus trukusį seminarų apie konkurenciją ciklą #SuKonkurencijaPoLietuvą, kurio metu 10-tyje Lietuvos regionų su 1100 viešojo ir privataus sektoriaus atstovų Konkurencijos tarybos ekspertai dalinosi žiniomis apie konkurencijos naudą, kartelius viešuosiuose pirkimuose ir valstybės pagalbą, kuriai taikomos ES valstybės pagalbos taisyklės (toliau – valstybės pagalba).

(17) Jau keleri metai didelį dėmesį Konkurencijos taryba skiria dialogui su akademinė bendruomenė plėtoti. 2018 m. institucijos ekspertai pravedė 13 paskaitų Vilniaus universiteto, Kauno technologijos universiteto, ISM vadybos ir vadybos universiteto studentams. Paskaitose su būsimais ekonomistais analizuoti praktiniai konkurencijos teisės aspektai: kaip tiriama piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi pažeidimai, kodėl svarbus rinkos apibrėžimas vertinant, ar viena įmonė gali įsigyti kitą, kaip nustatomi karteliniai susitarimai ir kokią žalą jie daro, kada ir kokie informacijos mainai skatina arba riboja konkurenciją.

(18) Toliau vykdant projektą „Konkurencijos taryba eina į mokyklą“, iš viso 2017–2018 mokslo metais Konkurencijos tarybos atstovai apsilankė 21-oje sostinės gimnazijoje, kur su 700 moksleivių diskutavo apie konkurenciją. Per ekonomikos pamokas su vyresnių klasių gimnazistais aptartos įvairiausios temos: nuo konkurenciją ribojančių susitarimų, klaidinančios reklamos iki monopolijų Lietuvos ir užsienio rinkose. Daugiau kaip pusmetį trukęs edukacinis projektas kovo 29 d. užbaigtas konkurencijos žinių patikrinimo renginiu – protmūšiu, kuriame varžėsi 20-ies Vilniaus gimnazijų komandos. Tais pačiais metais Konkurencijos taryba taip pat kvietė ekonomikos mokytojus iš visos Lietuvos dalyvauti edukaciniuose seminaruose. Pusšimtis pedagogų buvo supažindinti su institucijos darbo praktika ir gavo naudingos informacijos, kaip atpažinti kartelius, kada viešieji subjektai gali imtis komercinės veiklos, o kada reikėtų vietą rinkoje užleisti privačiam verslui, kada institucija leidžia įmonėms susijungti, kaip atpažinti klaidinančią reklamą.

(19) Sąžiningos konkurencijos apsaugos garantija draudžia ūkinę veiklą reguliuojančioms valstybės ir savivaldybių institucijoms priimti sprendimus, kurie iškreipia ar gali iškreipti sąžiningą

konkurenciją. Siekdama prevencinių tikslų, Konkurencijos taryba ne tik atlieka tyrimus, tačiau kaip ir kiekvienais metais savo bei viešojo administravimo institucijų iniciatyva vertina teisės aktų projektus ir teikia išvadas dėl galimo tokių teisės aktų poveikio konkurencijai. Ypatingą dėmesį Konkurencijos taryba skiria viešojo administravimo ir ūkio subjektų švietimui, kaip išvengti galimų konkurencijos teisės pažeidimų.

(20) Konkurencijos tarybos ekspertai kiekvienais metais surengia apie 100 susitikimų su viešojo administravimo institucijoms, verslo subjektais ir konsultuoja juos dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo ar galimų konkurencijos ribojimų bei aktyviai ragina viešojo administravimo subjektus nesiimti tam tikrų veiksmų (pavyzdžiui, nepriimti atskirus ūkio subjektus diskriminuojančių sprendimų) arba nutraukti atliekamus veiksmus (pavyzdžiui, nutraukti galimai privilegijas suteikiančią sutartį), jei tai nėra suderinama su viešojo administravimo subjektų pareiga užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę.

(21) Kova su konkurenciją ribojančiais susitarimais išlieka viena iš prioritetinių Konkurencijos tarybos veiklos sričių. Konkurencingus viešuosius pirkimus gali užtikrinti tik kompleksiniai sprendimai. Atsižvelgdama į tai ir, siekdama veiksmingesnės kovos su karteliais bei korupcija viešuosiuose pirkimuose, Konkurencijos taryba iniciavo bendradarbiavimo tarp Konkurencijos tarybos, Specialiųjų tyrimo tarnybos ir Viešųjų pirkimų tarnybos modelį. Tikimasi, kad sukurtas ir 2017 metais pradėjęs veikti bendradarbiavimo modelis leis visoms trims institucijoms veiksmingai keistis informacija, dalintis ištekliais ir sklandžiai dirbti kartu.

(22) Konkurencijos taryba daug dėmesio skiria tyrimams dėl Konkurencijos įstatymo pažeidimų, kai bendrovės įgyvendina koncentracijas be Konkurencijos tarybos leidimo arba trukdo tinkamai jas įvertinti, pateikdamos ne visą ir netikslią koncentracijos nagrinėjimui reikalingą informaciją. Šie pažeidimai yra itin pavojingi, nes Konkurencijos tarybai neturint galimybių įvertinti vykdomų koncentracijų poveikio rinkoms, gali būti padaryta didžiulė žala konkurencijai, dėl ko nukentėtų tiek vartotojai, tiek verslas.

(23) Vienas iš svarbiausių veiksnių, padedančių užtikrinti tinkamą Konkurencijos tarybai pavestų funkcijų įgyvendinimą, yra institucijos administracinių gebėjimų stiprinimas.

(24) Siekiant pažangaus institucijos veiklos plėtojimo, planuojama įgyvendinti efektyvią žmoniškųjų išteklių politiką, kuri atitiktų besikeičiančios aplinkos reikalavimus ir galėtų greitai bei veiksmingai prisitaikyti prie naujų institucijos poreikių.

(25) Modernus informacinių technologijų įvaldymas ir naudojimas, informacinių sistemų, duomenų bazių kūrimas ir tobulinimas bei naudojimas specialia programine įranga, skirta efektyviau ir tikslingiau rinkti informaciją patikrinimų metu ir ją analizuoti, yra vienas iš svarbių Konkurencijos tarybos siekių, užtikrinančių efektyvią Konkurencijos tarybos veiklą. Jei bus užtikrintas pakankamas finansavimas, ketinama įkurti modernią (atskirtą nuo su tyrimais nesusijusių asmenų su modernia programine bei technine įranga) tyrimų laboratoriją, kurioje Konkurencijos tarybos ekspertai galėtų saugiai ir greitai apdoroti poėmio metu iš ūkio subjektų gautą informaciją.

(26) Konkurencijos tarybos darbuotojų kompetencijai keliama išskirtiniai reikalavimai, todėl daug dėmesio skiriama kvalifikacijos tobulinimui. Konkurencijos taryba tarnautojų ugdymą vertina kaip nuolatinį visos institucijos mokymąsi, kūrybiškai derinant įvairiausias mokymo metodus. Siekiant užtikrinti ir palaikyti reikalaujamos kompetencijos lygmenį, mokymams naudojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, ES techninės paramos bendrojo finansavimo lėšos ir ES techninės paramos lėšos. Taip pat Konkurencijos taryba įgyvendina vidinių mokymų sistemą, kuri remiasi darbuotojų kompetencijų, patirties, įgytos komandiruotėse, stažuotėse dalijimusi institucijos viduje. Taip pat ir 2020 m. Konkurencijos taryba sudarys sąlygas darbuotojams tobulinti kvalifikaciją pagal sudarytus planus.

(27) Konkurencijos taryba turi ilgalaikio bendradarbiavimo patirtį su Europos Sąjungos institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis (EBPO, Tarptautiniu konkurencijos tinklu, Europos konkurencijos institucijų forumu). Bendradarbiavimas vyksta įvairiomis formomis. Remiantis kasmetinių Global Competition Review vertinimu, Konkurencijos taryba patenka tarp pačių veiksmingiausių konkurencijos priežiūros institucijų pasaulyje, kurios patirtis naudinga stiprinant kitų šalių konkurencijos priežiūros institucijų administracinius gebėjimus. 2019 m. Konkurencijos taryba baigė vykdyti ES Dvynių programos projektą Ukrainoje, toliau vykdė 2016 m. laimėto

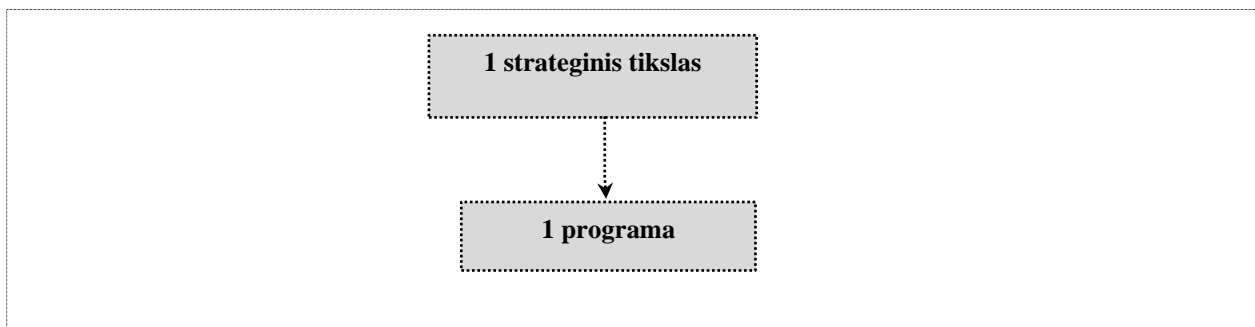
techninės paramos projekto Gruzijoje veiklas, 2019 m. buvo atrinkta dalytis sukaupta patirtimi ir gera praktika konkurencijos teisės ir politikos įgyvendinimo bei valstybės pagalbos srityse pagal techninės paramos projektus Serbijoje ir Kosove. Konkurencijos tarybos specialistų dalyvavimas darbo grupių ar pogrupių, patariamųjų komitetų veikloje, neformalus keitimasis informacija apie konkurencijos teisės taikymo praktiką ir geruosius pavyzdžius yra vienas iš veiksmų, padedančių įgyvendinti Konkurencijos tarybos strateginius tikslus.

(28) 2018 m. liepos mėnesį Lietuvai tapus EBPO nare, Konkurencijos taryba toliau aktyviai dalyvavo šios organizacijos konkurencijos komiteto bei jo darbo grupių veikloje, teikė apžvalgas apie sukaupią patirtį farmacijos, sveikatos priežiūros, elektroninės prekybos sektoriuose, taip pat taksų ir pavėžėjimo paslaugų, koncentracijų nagrinėjimo, atleidimo nuo baudų temomis.

(29) Konkurencijos taryba pagal savo kompetenciją ir toliau dalyvaus 2014 m. – 2020 m. Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinės paramos administravime ir teiks ES struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemoje dalyvaujančioms institucijoms ir projektų vykdytojams konsultacijas bei metodinę pagalbą valstybės pagalbos taisyklių taikymo klausimais bei vykdys prevenciją ir tirs konkurenciją ribojančius susitarimus vykdant projektų viešuosius pirkimus. Institucijos veiklos, susijusios su dalyvavimu įgyvendinant 2014-2020 metų ES struktūrinių fondų investicijų programą, bus finansuojamos iš ES techninės paramos lėšų.

(30) Atsižvelgiant į tai, kad nuolat tobulėjančios informacinės technologijos tiesiogiai įtakoja Konkurencijos tarybos atliekamų tyrimų kokybę ir spartą, būtina nuolat atnaujinti ir tobulinti informacines sistemas, turimą techninę bei programinę įrangą bei įsigyti papildomos specialios, tyrimams skirtos, programinės įrangos.

1 grafikas. 2020-2022 metų planuojami strateginiai tikslai ir jiems įgyvendinti numatomos programos

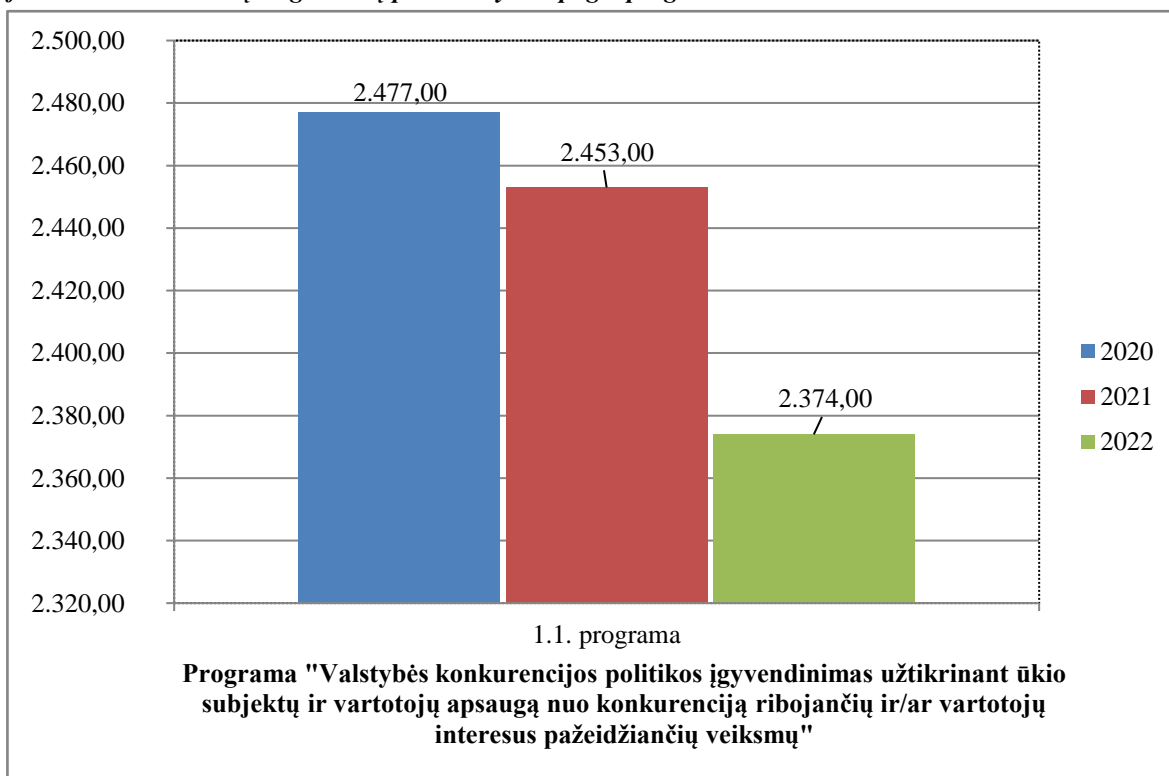

1 lentelė. 2020-2022 metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Programos kodas ir pavadinimas	2020 metų asignavimai				2021 metų asignavimai				2022 metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
1.	01.01 programa „Valstybės konkurencijos politikos įgyvendinimas užtikrinant ūkio subjektų ir vartotojų apsaugą nuo konkurenciją ribojančių ir/ar vartotojų interesus pažeidžiančių veiksmų“	2477,0	2397,0	1819,0	80,0	2453,0	2373,0	1801,0	80,0	2374,0	2294,0	1740,0	80,0
	Iš viso	2477,0	2397,0	1819,0	80,0	2453,0	2373,0	1801,0	80,0	2374,0	2294,0	1740,0	80,0

(n) – pirmieji planuojami metai, (n + 1) – antrieji planuojami metai ir (n + 2) – tretieji planuojami metai.

2 grafikas. 2020-2022 metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas

(n) – pirmieji planuojami metai, (n + 1) – antrieji planuojami metai ir (n + 2) – tretieji planuojami metai.

1 strateginis tikslas: Siekti, kad Konkurencijos tarybos veikla duotų kuo didesnę naudą vartotojams, stiprinti švietimą konkurencijos srityje ir didinti Konkurencijos tarybos veiklos efektyvumą.

EFEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

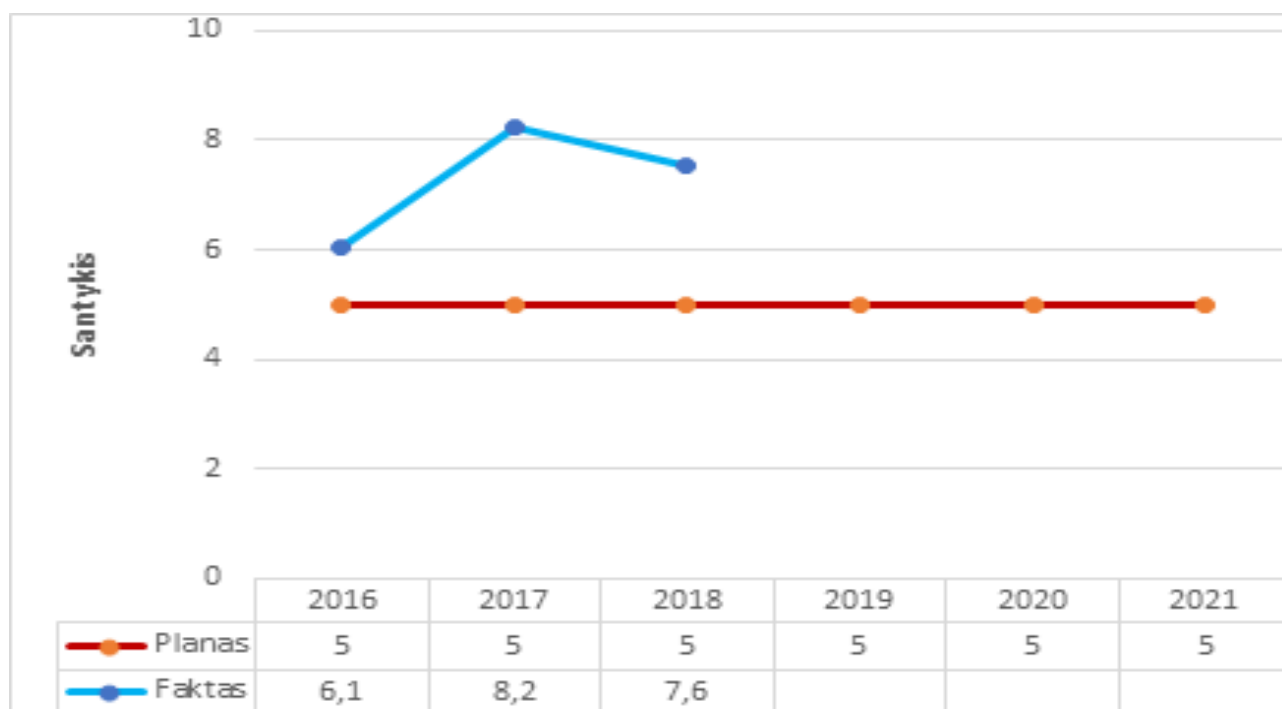
(31) Strateginis tikslas vertinamas šiuo efekto kriterijumi: santykiu tarp vidutinės metinės (3 metų) tiesioginės naudos vartotojams ir Konkurencijos tarybos vidutinio metinio (3 metų) biudžeto.

(32) Vertinama užsibrėžtos misijos vykdymą, Konkurencijos taryba nuo 2011 m. atlieka savo veiklos poveikio vartotojams vertinimą. Konkurencijos tarybos sukurta nauda buvo

skaičiuojama remiantis naujausiomis EBPO rekomendacijomis (*OECD, Guide for helping competition authorities assess the expected impact of their activities*, April 2014).

(33) Tiesioginę ekonominę naudą vartotojams sudaro piniginis įvertinimas žalos, kuri būtų buvusi padaryta vartotojams, jei Konkurencijos taryba nebūtų nutraukusi antikonkurencinių veiksmų (pvz., jei nebūtų nutrauktas kartelio egzistavimas, vartotojai mokėtų didesnes kainas keletą metų ir pan.). Čia nepatenka netiesioginė nauda, kurią atneša Konkurencijos tarybos įsikišimas, pvz., Konkurencijos tarybos paskirtos baudos, nauda, atsirandanti dėl to, kad viena paskirta bauda pažeidėjui atgraso nuo keleto kitų panašių pažeidimų padarymo ir kt. Kiekvienais metais faktiškai pasiekto rodiklio reikšmė publikuojama viešai ir kartu su Konkurencijos tarybos ataskaita.(36) Siekiame, kad santykis tarp metinės vidutinės trejų metų tiesioginės naudos vartotojams ir Konkurencijos tarybos vidutinio metinio trejų metų biudžeto būtų ne mažesnis nei 5:1, t.y. 1 į Konkurencijos tarybą investuotas euras turi „generuoti“ 5 eurus. Sukurta tiesioginė finansinė nauda 2018 m. (3 metų vidurkis) siekė apie 15 mln. eurų, o jos santykis su vidutiniu metiniu 3 metų KT biudžetu buvo 7,6:1.

3 grafikas. Tiesioginės naudos santykis su Konkurencijos tarybos biudžetu (3 metų vidurkis)

Šaltinis: Konkurencijos tarybos skaičiavimai

STRATEGINĮ TIKSLĄ ĮGYVENDINANČIOS PROGRAMOS

Programos kodas: 01-01, VALSTYBINĖS KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS UŽTIKRINANT ŪKIO SUBJEKTŲ IR VARTOTOJŲ APSAUGĄ NUO KONKURENCIJĄ RIBOJANČIŲ IR/AR VARTOTOJŲ INTERESUS PAŽEIDŽIANČIŲ VEIKSMŲ

Bendra informacija apie programą

Tai Konkurencijos tarybos vykdoma ilgalaikė programa, skirta Lietuvos Respublikos teisės aktais Konkurencijos tarybai priskirtų funkcijų vykdymui bei strateginiam tikslui, kuriuo siekiama užtikrinti, kad Konkurencijos tarybos veikla duotų kuo didesnę naudą vartotojams, stiprinti

konkurencijos kultūrą visuomenėje ir Konkurencijos tarybos administracijos pajėgumus, įgyvendinti.

Programa apima visas Konkurencijos tarybos veiklos sritis, kadangi joje nustatytos lėšos Konkurencijos tarybos vykdomoms funkcijoms finansuoti, o taip pat lėšos viso Konkurencijos tarybos personalo darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo išlaidoms bei visoms išlaidoms institucijos išlaikymui.

Programa prisideda prie visų Konkurencijos tarybos nustatytų prioritetų įgyvendinimo.

Programa tęstinė.

Iš viso šią programą 2020 m. turėtų įgyvendinti 72 darbuotojai (valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį), nors Lietuvos Respublikos Seimo valdyba yra patvirtinusi 93 leistinas pareigybes, prie kurių pridėjus penkis Konkurencijos tarybos narius (valstybės pareigūnus), iš viso maksimalus leistinas pareigybių skaičius sudaro 98.

Programą įgyvendins visi Konkurencijos tarybos struktūriniai padaliniai bei tarybos nariai.

Programos koordinatorius – Arūnas Keraminas, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos Administracijos direktorius, tel. (8 5) 212 7088, arunas.keraminas@kt.gov.lt.

Konkurencija ekonomikoje suprantama kaip varžybos, kurių metu juridiniai ir fiziniai asmenys, užsiimantys verslu, nepriklausomai veikdami rinkoje riboja vienas kito galimybes dominuoti toje rinkoje ir skatina vartotojams reikalingų prekių bei paslaugų gamybą ir siekimą didinti jos efektyvumą. Konkurencijos taryba, atlikdama Konkurencijos įstatymo priežiūrą, tiesiogiai ir netiesiogiai veikia rinkos procesus, įtakoja ir kontroliuoja ūkinių subjektų veiklą. Konkurencijos tarybos įgalinimai apima ne tik ūkio, viešojo administravimo subjektų veiksmų kontrolę konkurencijos srityje, bet ir teisės aktų priėmimą bei sankcijų taikymą. Visa tai daro poveikį ne tik bendrai situacijai rinkoje, bet ir valstybės biudžetui.

Efektyvi Konkurencijos tarybos veikla reikalauja reikšmingų Konkurencijos tarybos išteklių, kurių dabartinė finansavimo sistema neužtikrina, dėl ko yra reikšmingai ribojamos Konkurencijos tarybos galimybės vykdyti nuosekliai efektyvią įstatymų laikymosi priežiūrą ir kultūros sklaidą bei pažeidimų prevenciją. Todėl Konkurencijos taryba sieks, kad būtų nustatytas teisinis reglamentavimas, sudarantis sąlygas nepriklausomam Konkurencijos tarybos finansavimui.

Pakeitus teisinį reglamentavimą dėl Konkurencijos tarybos finansavimo šaltinių būtų įgyvendinta Valstybės kontrolės rekomendacija – būtų nustatyti aiškūs Konkurencijos tarybos finansavimo principai, jai skiriamų lėšų šaltiniai ir numatyti pagrindiniai jų naudojimo reikalavimai. Pažymėtina, kad Konkurencijos institucijų visapusiško nepriklausomumo svarbą yra pabrėžusi ir Europos Komisija. Jos 2014 m. komunikate „Dešimt metų konkurencijos teisės įgyvendinimo pagal Reglamentą 1/2003: pasiekimai ir ateities perspektyvos“ yra nurodyta, kad pakankamų žmoniškųjų ir finansinių išteklių konkurencijos institucijoms užtikrinimas yra viena iš esminių sąlygų, kad šios institucijos savo funkcijas konkurencijos priežiūros srityje atliktų nešališkai ir nepriklausomai. Be kitų priedaidų tokioms veiklos sąlygoms užtikrinti, Europos Komisija įvardina ir biudžetinės autonomijos konkurencijos institucijoms suteikimą.

Objektyvių ir nepriklausomų tyrimų atlikimą sąlygoja Konkurencijos tarybos nepriklausomumas ir saugumas nuo išorės poveikio. Tačiau Konkurencijos tarybos nepriklausomumas gali būti nepakankamas esant tam tikroms politinėms aplinkybėms. Didelę įtaką nepriklausomumui turi ir Konkurencijos tarybos finansavimas. Keičiantis ekonominei ir politinei situacijai šalyje, Konkurencijos tarybos finansavimas gali kisti, ypač tiesiogiai paveikdamas žmoniškųjų išteklių efektyvų panaudojimą bei tuo mažindamas galimybes išsaugoti turimus kvalifikuotus darbuotojus, užtikrinti tinkamą atliekamų tyrimų kokybę, visuomenės pasitikėjimą institucija.

Sprendžiant nepakankamo Konkurencijos tarybos finansavimo problemą, Vyriausybė ir Seimas 2016 metais svarstė įvairius pasiūlymus dėl Konkurencijos tarybos finansavimo modelio keitimo. Neradus sutarimo dėl nepriklausomo finansavimo mechanizmo, 2017 metų Konkurencijos tarybos asignavimai valstybės biudžeto lėšomis buvo padidinti 20 procentų ir sudarė 2,1 mln. Eur. 2018 m. Lietuvos Respublikos Seimo patvirtinti asignavimai siekė 2,28 mln. Eur, t.y. 8 procentais didesni, nei 2017 metais. Nepaisant to, Konkurencijos tarybos biudžetas išlieka neproporcingai mažas lyginant ne tik su užsienio konkurencijos institucijų biudžetais, bet ir su Lietuvoje veikiančių

giminingų rinkos priežiūrą vykdančių institucijų biudžetais – Viešųjų pirkimų tarnybos, Ryšių reguliavimo tarnybos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos. 2018 m. lapkričio 21 d. Ekonomikos komiteto posėdyje, kuriame buvo pritarta KT 2017 m. ataskaitai, buvo pažymėta, kad Konkurencijos taryba tinkamai vykdytų įstatymuose pavestas jai funkcijas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ieškotų galimybių skirti Konkurencijos tarybai patalpas, tinkamas pavestoms funkcijoms atlikti, numatyti Konkurencijos tarybos poreikius atitinkantį finansavimą, kuris jau 2019 m. būtų ne mažesnis, kaip 2,5 mln. eurų. Taip pat Ekonomikos Komitetas, siekdamas stiprinti rinkos priežiūrą atliekančių institucijų: Konkurencijos tarybos, Ryšių reguliavimo tarnybos, Valstybinės kainų ir energetikos komisijos ir Viešųjų pirkimų tarnybos savarankiškumą ir nepriklausomumą bei išvengti interesų konflikto tarp šių institucijų kontroliuojamų ir valdingus įgaliojimus jų atžvilgiu turinčių valdžios subjektų galimos veiklos, parengti ir teikti Seimui svarstyti teisės aktų projektus, kuriais: rinkos priežiūros institucijos (ir jų darbuotojai, tarnautojai) nebūtų valstybės tarnybos sistemos dalis, kadangi turi būti užtikrintas finansinis ir personalo nepriklausomumas nuo viešojo sektoriaus, kurį šios institucijos prižiūri bei kurio atžvilgiu priima įpareigojančius sprendimus, poveikio, pavyzdžiui, per biudžeto formavimą ar centralizuotą darbuotojų atranką; rinkos priežiūros institucijų vadovų ir (ar) jų kolegialių valdymo organų narių atlyginimai būtų įtvirtinti specialiuose, šakiniuose įstatymuose ir susieti su vidutinio darbo užmokesčio dydžiu, kas mažintų atskirtį nuo kitų šalių nacionalinių reguliavimo institucijų vadovų ir privačiame sektoriuje vyraujančių darbo užmokesčių bei sudarytų galimybes konkuruoti rinkoje pritraukiant aukštos kompetencijos vadovus. Ekonomikos komitetas pažymėjo, kad Konkurencijos taryba, esant pakankam finansavimui, stiprintų savo administracinius gebėjimus išlaikant bei pritraukiant kompetentingus specialistus ir ekspertus, taip pat įsigyjant reikalingą specialiąją įrangą bei tęsti ir plėsti Konkurencijos tarybos inicijuotą ir didelio dėmesio visuomenėje sulaukusią švietėjišką veiklą konkurencijos kultūros sklaidos srityje (mokymo įstaigose, regionuose, verslo visuomenėje).

2 lentelė. 2020 – 2022 metų programos tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai (tūkst. eurų)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2019 metų asignavimai				2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Numatomi 2022 metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas	Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
01	Tikslas: Siekti, kad Konkurencijos tarybos veikla duotų kuo didesnę naudą vartotojams, stiprinti švietimą konkurencijos srityje ir didinti Konkurencijos tarybos veiklos efektyvumą	2370,0	2290,0	1813,0	80,0	2477,0	2397,0	1819,0	80,0	2453,0	2373,0	1801,0	80,0	2374,0	2294,0	1740,0	80,0		
01-01	Uždavinys: Užtikrinti Konkurencijos įstatymo, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų įgyvendinimą	2370,0	2290,0	1813,0	80,0	2477,0	2397,0	1819,0	80,0	2453,0	2373,0	1801,0	80,0	2374,0	2294,0	1740,0	80,0		
	Priemonės:																		
01-01-01	Tirti ir nagrinėti Konkurencijos įstatymo ir kitų įstatymų pažeidimus, vertinti poveikį konkurencijai ir taikyti pažeidėjams sankcijas	6,4	6,4			2046,6	2046,6	1678,0		2022,6	2022,6	1660,0		2034,6	2034,6	1672,0			
01-01-02	Užtikrinti konkurencijos kultūros sklaidą visuomenėje	159,0	159,0	141,0		6,4	6,4			6,4	6,4			6,4	6,4				
01-01-03	Dalyvauti Europos Sąjungos struktūrinės paramos 2014-2020 m. valdymo ir kontrolės sistemoje	35,0	35,0			159,0	159,0	141,0		159,0	159,0	141,0		68,0	68,0	68,0			

01-01-04	Paskirstyti savivaldybėms asignavimus, susijusius su duomenų Suteiktos valstybės pagalbos registru teikimu	150,0	150,0			35,0	35,0			35,0	35,0			35,0	35,0				
01-01-05	Nagrinėti koncentracijos pranešimus	80,0			80,0	150,0	150,0			150,0	150,0			150,0	150,0				
01-01-06	Tvarkyti informacinius išteklius	2370,0	2290,0	1813,0	80,0	80,0			80,0	80,0			80,0	80,0			80,0		
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	2370,0	2290,0	1813,0	80,0	2477,0	2397,0	1819,0	80,0	2453,0	2373,0	1801,0	80,0	2374,0	2294,0	1740,0	80,0		
	iš jo: 1.1. bendrojo finansavimo lėšos	24,0	24,0	21,0		24,0	24,0	21,0		24,0	24,0	21,0		12,0	12,0	12,0			
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	135,0	135,0	120,0		135,0	135,0	120,0		135,0	135,0	120,0		68,0	68,0	68,0			
	1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	150,0	150,0			150,0	150,0			150,0	150,0			150,0	150,0				
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	15,0	15,0			15,0	15,0			15,0	15,0			15,0	15,0				
	Iš viso programai finansuoti (1+2)	2385,0	2305,0	1813,0	80,0	2492,0	2412,0	1819,0	80,0	2468,0	2388,0	1801,0	80,0	2389,0	2309,0	1740,0	80,0		

3 lentelė. Programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Susijęs strateginio planavimo dokumentas
		2019	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5	6	7
	1 tikslas: Siekti, kad Konkurencijos tarybos veikla duotų kuo didesnę naudą vartotojams, stiprinti švietimą konkurencijos srityje ir didinti Konkurencijos tarybos veiklos efektyvumą					
R-01-01-01-01	Dalis apskųstų teismui Konkurencijos tarybos priimtų sprendimų, kurie buvo nepakeisti arba pakeisti iš dalies (proc.)	65	65	65	65	
R-01-01-01-02	Asmenų, žinančių, kokiais klausimais galima kreiptis ir kokias problemas sprendžia Konkurencijos taryba, skaičius (proc. nuo apklaustųjų besikreipusių asmenų) (nuo 2018 m.)	>50	>55	>60	>60	
R-01-01-01-03	Darbas atliekamas numatytais terminais (proc. nuo metinio veiklos plano)	95	95	95	95	
	1 tikslo 1 uždavinys: Užtikrinti Konkurencijos įstatymo, Mažmeninės prekybos įmonių nesažiningų veiksmų draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų įgyvendinimą					

P-01-01-01-01-01	Bylų dėl procedūrinių posėdžio organizavimo pažeidimų, proc. (nuo 2018 m.)	0	0	0	0	
P-01-01-01-01-02	Gautų ir išnagrinėtų skundų bei prašymų dėl Konkurencijos įstatymo, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo ir kitų teisės aktais nustatytų Konkurencijos tarybai kompetencijai klausimų santykis (proc.)	98	98	98	98	
P-01-01-01-01-03	Koncentracijų priežiūros vykdymas (gautų ir išnagrinėtų pranešimų apie koncentraciją santykis proc.)	100	100	100	100	
P-01-01-01-01-04	Konkurencijos tarybos organizuotų mokymų, seminarų, kitų renginių skaičius	10	10	10	10	
P-01-01-01-01-05	Dalyvių, teigiamai įvertinusių Konkurencijos tarybos organizuotus renginius, skaičius (proc.)	70	70	70	70	
P-01-01-01-01-06	Pagal Konkurencijos tarybos pastabas pakeistų viešojo administravimo subjektų sprendimų, galinčių riboti ar ribojančių konkurenciją, skaičius (proc.)	60	60	60	60	

V SKYRIUS ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI IR VALDYMO IŠLAIDOS

(36) Konkurencijos tarybos darbuotojai pagal statusą skirstomi į valstybės pareigūnus, valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis.

(37) Konkurencijos taryboje dirba 72 asmenys, nors Lietuvos Respublikos Seimo valdyba yra patvirtinusi 93 leistinas pareigybes, prie kurių pridėjus penkis Konkurencijos tarybos narius (valstybės pareigūnus), iš viso maksimalus leistinas pareigybių skaičius sudaro 98.

5 lentelė. Informacija apie institucijos (ministro valdymo srities) žmogiškuosius išteklius, asignavimus jiems išlaikyti ir valdymo išlaidas (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Institucijos ar įstaigos pavadinimas	2019 metai				2020 metai				2021 metai				2022 metai			
		Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai		
1.	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba	72	52	1813,0	2335,0	72	52	1819,0	2442,0	72	52	1801,0	2418,0	72	52	1740,0	2339,0
Iš viso		72	52	1813,0	2335,0	72	52	1819,0	2442,0	74	72	1801,0	2418,0	74	72	1740,0	2339,0

* Valdymo išlaidos skaičiuojamos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“. Informacija teikiama apie asignavimų valdytojus, kurie nurodyti minėto įsakymo 2 priede.

VI SKYRIUS
VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS

6 lentelė. Veiklos efektyvumo didinimo kryptys

Bendrosios veiklos sritis	Planuojami atlikti darbai	Laukiamas rezultatas	Įgyvendinimo terminas
Administracinių gebėjimų stiprinimas	1.1. Konkurencijos tarybos veiklos ir valdymo kokybės gerinimas įsivertinant ir (ar) diegiant kokybės vadybos modelį.	Konkrencijos taryboje įvertintas valdymo brandos lygis, nustatytos tobulintinos veiklos sritys. Esant poreikiui, įdiegtas Bendrasis vertinimo modelis (Common Assessment Framework, CAF).	2020-12-31
	1.2. Valstybės pagalbos registro tobulinimas	Sukurta efektyvesnė, vartotojų lūkesčius atitinkanti nauja valstybės pagalbos registro KOTIS informacinė sistema	2020-12-31